

ἀφιλόκαλος ἐπίθ. λόγ. σύνηθ.

Τὸ μεταγν. ἐπίθ. ἀφιλόκαλος.

Ὁ μὴ ἀρεσκόμενος εἰς τὸ ὥραϊον, ὁ μὴ φιλόκαλος, ἀκαλαίσθητος: Ἀφιλόκαλη γυναῖκα. Ἀντίθ. φιλόκαλος.

ἀφιλοξενία ἡ, λόγ. σύνηθ.

Τὸ μεταγν. οὐς. ἀφιλοξενία.

Τὸ νὰ εἶναι κἀνεὶς ἀφιλόξενος. Ἀντίθ. φιλοξενία.

ἀφιλόξενος ἐπίθ. λόγ. κοιν.

Τὸ μεταγν. ἐπίθ. ἀφιλόξενος.

1) Ὁ μὴ ἀγαπῶν ἢ μὴ περιποιούμενος τοὺς ξένους: Ἀνθρώπος ἀφιλόξενος. Γυναῖκα ἀφιλόξενη. 2) Ἐπὶ τόπου, ὁ κατοικούμενος ὑπὸ ἀφιλοξένων: Τόπος ἀφιλόξενος.

Ἀντίθ. φιλόξενος.

ἀφιλοπροσωπία ἡ, Ζάκ.—Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ἐπίθ. ἀφιλοπρόσωπος.

Εὐθύτης, ἀκεραιότης χαρακτῆρος, ἀμεροληψία. Ἀντίθ. φιλοπροσωπία.

ἀφιλοπρόσωπος ἐπίθ. Ζάκ.—Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ στερετ. ἀ-, τοῦ ἐπίθ. φίλος καὶ τοῦ οὐς. πρόσωπο.

Εὐθύς, ἀκέραιος τὸν χαρακτῆρα, ἀμερόληπτος. Ἀντίθ. φιλοπρόσωπος.

ἄφιλος ἐπίθ. Πόντ.

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. ἄφιλος.

Ὁ στερούμενος φίλων.

ἀφιλοτιμία ἡ, κοιν. καὶ Πόντ. (Οἶν.)

Τὸ ἀρχ. οὐς. ἀφιλοτιμία.

Ἐλλειψις φιλοτιμίας, ἀναισθησία περὶ τὰς ὑποχρεώσεις, μικροπρέπεια: Ἀφιλοτιμία ποῦ τὴν ἔχει αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος! Ἡ ἀφιλοτιμία του δὲ λέγεται! Ἀντίθ. φιλοτιμία.

ἀφιλότιμος ἐπίθ. κοιν. καὶ Πόντ. (Οἶν.) ἀφ'λότ'μους βόρ. ιδιῶμ. ἀφιλόκιμε Τσακων.

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. ἀφιλότιμος.

Ὁ μὴ ἔχων συναίσθησιν τῶν ὑποχρεώσεών του, ὁ ἀδιαφορῶν διὰ τὴν περὶ αὐτοῦ γνώμην τῆς κοινωνίας καὶ καθόλου ἀναισθητος, μικροπρεπής, χυδαῖος ἔνθ' ἀν.: Ἀπὸ ἀνθρώπου ἀφιλότιμο τί καλὸ περιμένεις; Ὑπάλληλος ἀφιλότιμος κοιν. Πολλάκις χρησιμοποιεῖται ἡ λέξις χάριν παιδιᾶς ἄνευ κακῆς σημασίας: Βρὲ, ἀφιλότιμε, γιατί δὲν ἔρχεσαι νὰ μᾶς βλέπης; Βρὲ τὸν ἀφιλότιμο, τί ἔκαμε! κοιν. Ἄλλοτε πάλιν εὐχρηστεῖ τὸ ἐπίθετον εἰς ἐπιφωνήσεις θαυμαστικές: Βρὲ τὴν ἀφιλότιμη, ὁμορφη ποῦ εἶναι! Βρὲ τὸ ἀφιλότιμο, ἐξυπνάδα ποῦ τὴν ἔχει! Ἀντίθ. φιλότιμος.

ἀφιλοχρήματος ἐπίθ. λόγ. σύνηθ.

Τὸ μεταγν. ἐπίθ. ἀφιλοχρήματος.

Ὁ μὴ ἀγαπῶν πέραν τοῦ δέοντος τὰ χρήματα, ὁ μὴ φιλοχρήματος. Ἀντίθ. φιλάργυρος, φιλοχρήματος.

ἀφίνω κοιν. καὶ Καπ. (Ποτάμ. Σινασσ. Τελμ. Φλογ.) Πόντ. (Ἀμισ. Κερασ. Κοτύωρ. Ματζούκ. Νικόπ. Οἶν. Ὁφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.) ἀφίνω βόρ. ιδιῶμ. καὶ Τσακων. ἀφίν-νω Ἀπουλ. Ἰκαρ. Καλαβρ. (Μπόβ.) Κύπρ. κ.ά. ἐφίν-νω Ἀπουλ. ἀβίν-νω Χίος (Πυργ.) αἰν-νω Κύπρ. βαῖνω Καπ. (Ἀραβάν. Γούρτον. κ.ά.) φίνω Ἀστυπ. Θράκ. (Σαρεκκλ. Σκοπ.) Κάλυμν. Κῶς Ρόδ. Σύμ. Τῆλ. κ.ά. φίν-νω Ἀπουλ. Παρ. ἀφίνα κοιν. ἔφίνα Σέριφ. ἔφιν-να Κύπρ. ἡφίνα πολλαχ. ἡφ'να Θράκ. ἀφίνισκα Καπ. (Σινασσ.) ἐφίνισκα Πόντ. (Οἶν.) Ἀόρ. ἀφῆσα κοιν. ἀφ'σα βόρ. ιδιῶμ. ἔφῆσα Κύθν. κ.ά. ἀ-

φῆσα σύνηθ. καὶ Καλαβρ. (Χωρίο Ροχούδ.) Καπ. Πόντ. (Τραπ. κ.ά.) Τσακων. ἀφῆσα σύνηθ. καὶ Καλαβρ. (Μπόβ.) Καπ. ἀφ'κα βόρ. ιδιῶμ. ἐφῆκα Τῆλ. Πόντ. (Κερασ. Ματζούκ. Τραπ.) ἔφῆκα Καλαβρ. (Μπόβ.) Σύμ. κ.ά. ἐφέκα Πόντ. (Κοτύωρ. Χαλδ. κ.ά.) ἡφῆσα Νάξ. κ.ά. ἡφῆκα Κίμωλ. Κρήτ. Σίφν. κ.ά. Προστ. ἀφες Θεοσ. Καπ. Πάτμ. Πελοπν. (Λακων. Μάν.) Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.) Σίφν. κ.ά. ἀφῆσον Πόντ. ἀφῆσο Πόντ. (Ὁφ.) ἀφ'σον Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.) ἀφ'σιν Πόντ. (Χαλδ.) ἀφῆσε κοιν. ἀφ'σε Α. Ρουμελ. (Σωζόπ.) Πόντ. (Τραπ.) ἀφ'σι βόρ. ιδιῶμ. καὶ Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.) ἀφῆσ' Ἰων. (Κρήν.) Κρήτ. Νίσυρ. Πελοπν. Πόντ. (Τραπ.) Ρόδ. κ.ά. ἀφ'σ' Ἡπ. Κύπρ. Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.) κ.ά. ἀφ'σις Μακεδ. ἀφ'σις Θεοσ. (Καρδίτς.) ἀφῆσε Πελοπν. (Ἡλ. Λάστ.) ἀφ Πόντ. (Κερασ.) ἀφῆσε Καλαβρ. (Μπόβ.) ἀφῆσε Καλαβρ. (Μπόβ.) ἀφῆσε Πόντ. ἀφ' Πελοπν. (Καλάβρυτ. Κορινθ. Λακων. Σουδεν. Τρίκ.) Σάμ. κ.ά. ἀφῆσε Ρόδ. ἀφῆσ' Θήρ. Κάρπ. Κάσ. Κίμωλ. Κύπρ. Ρόδ. Χίος (Πυργ.) κ.ά. ἀφῆσε κοιν. ἀφῆσε βόρ. ιδιῶμ. καὶ Πόντ. (Κερασ. Σάντ. Τραπ.) ἀφῆσε Πελοπν. (Μεγαλόπ.) ἀφ'σιν κοιν. ἀφῆσε Κρήτ. ἀφῆσε Σίφν. ἀφῆσε Σίφν. ἀφ'κι Μακεδ. κ.ά. φῆσε Θράκ. (Ἀδριανούπ. Σουφλ.) Ἀπαρ. ἀφῆσιν Πόντ. (Ὁφ. Σαράχ.) ἀφῆσ'ναι Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.) ἀφῆσ'ναι Πόντ. (Χαλδ.) ἀφῆσεῖν Πόντ. (Κερασ.) ἀφῆσεῖν Πόντ. (Κερασ.) ἀφῆσεσ'ναι Πόντ. ἀφῆσεῖν Πόντ. (Κερασ.) ἀφῆσεῖν Πόντ. (Κερασ.) ἀφῆσκει Καλαβρ. (Μπόβ.) Μετοχ. ἀφίνοντας κοιν. ἀφίντα Τσακων. ἀφῆκοντα Καλαβρ. (Μπόβ.) φῆκοντα Ἀπουλ. (Καλημ.) Παθ. ἀφισκοῦμαι Πόντ. (Κερασ. Ὁφ.) Ἀπαρ. ἀφῆσθαι Πόντ. (Κερασ.) ἀφῆσθ'ν Πόντ. (Κερασ.) Μετοχ. ἀφῆσμένος κοιν. ἀφ'μένους πολλαχ. βόρ. ιδιῶμ. ἀφισμένος σύνηθ. ἀφισμένους Λυκ. (Λιβύσσ.)

Ἐκ τοῦ μεταγν. ἀφίω, ὁ ἐκ τοῦ ἀρχ. ἀφίημι. Πβ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 1, 288. Οἱ παρατ. ἀφίνισκα Σινασσ. καὶ ἐφίνισκα Οἶν. εἶναι τοῦ ρ. *ἀφινίσκω.

1) Ἀπολύω τι ἐκ τῶν χειρῶν, παύω νὰ κρατῶ τι κοιν. καὶ Ἀπουλ. Καλαβρ. (Μπόβ.) Καπ. (Ἀραβάν. Γούρτον. Ποτάμ. Σινασσ. Τελμ. Φλογ.) Πόντ. (Ἀμισ. Κερασ. Κοτύωρ. Ματζούκ. Οἶν. Ὁφ. Τραπ. Χαλδ.) Τσακων.: Ἀφῆσ' αὐτὰ ποῦ κρατᾷς. Μὴ τ' ἀφῆσῃς ἀπ' τὰ χέρια σου, βάστα τα σφιχτά. Ἀφῆσε τὰ πόδια κ' ἐπῆσσε τὰ χέρια του. Ἀφῆσε τὸ χέρι καὶ τὸν ἐπῆσσε ἀπ' τὰ μαλλιά κοιν. Εἶχε φῆκοντα τὸ φορτί Καλημ. || Ἄσμ.

Ἀφῆσ' με, Χάρε, ἀφ' τὰ μαλλιά καὶ πιάσε μ' ἀφ' τὸ χέρι καὶ δεῖξε μου τὴν τέντα σου κ' ἐγ' ἀπατός μου πάω

Κρήν. Ἀντίθ. βασιτῶ, κρατῶ. β) Ἐν γενικωτάτῃ ἐννοίᾳ παύω νὰ ἔχω ἢ κατέχω ἢ κωλύω ἢ ἐμποδίζω τι, παύω νὰ ἐξουσιάζω τι ἢ ὅπωςδήποτε νὰ ἐξασκῶ ἐπίδρασιν ἐπὶ τινος, ἀφίνω ἐλεύθερον, ἐπιτρέπω, δὲν κωλύω κοιν. καὶ Ἀπουλ. Καλαβρ. (Μπόβ.) Καπ. (Ἀραβάν. Γούρτον. Ποτάμ. Σινασσ. Τελμ. Φλογ.) Πόντ. (Ἀμισ. Κερασ. Κοτύωρ. Ματζούκ. Οἶν. Ὁφ. Τραπ. Χαλδ.) Τσακων.: Ἀφίνω τὸ παιδί νὰ παίξῃ. Ἀφίνω τὰ ζῷα νὰ βόσκουν λεύτερα. Δὲ μ' ἀφίνουν οἱ στενοχώριες - τὰ βάσανα - οἱ πόνοι κττ. Ἀφῆσέ με νὰ κοιμηθῶ - νὰ μιλήσω - νὰ περάσω - νὰ φάγω - νὰ φύγω κττ. Ἡθελα νὰ σὲ πάρω μαζί μου, μὰ δὲν μ' ἀφῆσαν ἄλλοι. Δὲν τὸν ἀφῆσ' ὁ Χάρος νὰ χαρῇ τὰ γεῖτα του. Τὸν ἀφῆσαν τὸν κλέφτη νὰ φύγῃ κοιν. Ἀφῆσε νὰ περάσω - νὰ φάω κττ. Κρήτ. Ἀ νὰ περάσω Σίφν. || Φρ. Ἀφῆσέ με νὰ σ' ἀφῆσω (ἐπὶ συμβιβασμοῦ, συνθηκολογήσεως) κττ. ἐπὶ ἴσοις ὄροις). Τὸν ἀφίνω, μὰ δὲ μ' ἀφίνει (ἐπὶ δυσάπαλλάκτου κακοῦ ἀνθρώπου). Τ' ἀφίνω, μὰ δὲ μ' ἀφίνει (ἐπὶ δυσάπαλλ-

λάκτου ἐλαττώματος). Ἀφίνω νὰ περάσουν δυὸ μέρες (ἀναβάλλω μετὰ δύο ἡμέρας). Δὲν τὸν ἀφίνουν νὰ σταθῇ σὲ χλωρὸ κλαρί (πανταχοῦ τὸν καταδιώκουν). Ἀσ' τον νὰ πάῃ 'ς τὸ καλὸ (ἐρρέτω!) Ἀσ' τα νὰ πάν 'ς τὸ διάβολο ἢ 'ς τὰ κομμάτια ἢ ἀπλῶς ἄσ' τα νὰ πάν! (ἐρρέτωσαν!) Δὲ μ' ἀφίνεις! (πρὸς τὸν ὀχληρὸν καθ' οἷονδ' ὅποτε τρόπον). Δὲν ἀφίνει τίποτε 'ς τὸν τόπον του (τὸ πᾶν ἀνατρέπει, καταστρέφει κττ.) κοιν. Ἀφῆσε τὸν ἑαυτὸν του (ἐκλάσε). Δὲν ἀφίνει λόγο πὰ πέση κάτω (ἐπὶ ἀνθρώπου εὐθίκτου ἐννοοῦντος νὰ ἀπαντήσῃ ἀμέσως εἰς πάντα λόγον θίγοντα ὅπωςδ' ὅποτε αὐτὸν) πολλαχ. Ἐφῆκα τὰ τέσσερα (ἐκουράσθην πολὺ, ἀπέκαμον) Κερασ. Ἀφ' σ' τον κι ἄς πάῃ (φρ. δηλοῦσα ἐπίτασιν καὶ ἐπὶ τὸ μείζον καὶ ἐπὶ τὸ ἔλαττον, οἶον: αὐτὸς ἀπὸ γράμματα; ἄφ' σ' τον κι ἄς πάῃ = εἶναι πολυμαθέστατος) Ἡπ. Ἀσὺν ἀποτὰ (παραμέρισε ἀπαντοῦ, βραχυλ. ἔκφρασις ἐκ τῆς πλήρους ἄσου νὰ περάσω ἀποτὰ) Κρήτ. Ἀσὺν τὴ μὴ κι ἄσου τὴν ἄλλη (ἐνν. ἡμέραν, ἀπὸ ἀναβολῆς εἰς ἀναβολὴν) αὐτόθ. Δὲν ἀφίνει (δὲν γίνεται διαφορετικὰ) Νάξ. (Ἀπύρανθ.) || Παροιμ. Θέλει ν' ἀγίασῃ καὶ δὲν τὸν ἀφίνουν οἱ διαβόλοι (ἐπὶ τοῦ ἀμετανοήτου διὰ τὸν ἄτακτον βίον του) κοιν. || Ἀσμ.

Ἀφῆσ' με, Χάρωδ', ἄφῆσ' με, σήμερο μὴ με πάρης! Κρήτ.

Ἀφες, μ' ἀφέντη, ἄφες με δυὸ λόγια νὰ σοῦ κρίνω Θεσο.

Ἀφες με, δράκων, ἄφες με, ἄφες με πέντ' ἡμέρας, ἄς πάω λέπω τὸν κύρι μου, ἐρχομαι, ὁδάκε, φά με Χαλδ.

Γ' ἄφῆσ' με, Χάρω, ν' ἀνεβῶ, πάλε νὰ ξαναστρέψω, τὴ μάνα καὶ τὸν κύρι μου νὰ πᾶ' νὰ προστατέψω (μοιρολ.) Νίσυρ. γ) Καταλείπω κοιν. καὶ Καλαβρ. (Μπόβ.) Πόντ. (Ἀμισ. Κερασ. Κοτύωρ. Ματζούκ. Νικόπ. Οἶν. Ὀφ. Τραπ. Χαλδ.): Τὸν ἀφίνω καὶ φεύγω. Ἀφίνω ἀνοιχτὴ τὴν πόρτα. Ἀφίνω τὴ φωτιὰ ἀναμμένη κοιν. || Φρ. Ἀφίνω ἀντιπρόσωπο (ἀναχωρῶν που ὁρίζω ἄλλον ποῦ νὰ μὲ ἀντιπροσωπεύσῃ). Τὸν ἀφίνω 'ς τὸ πόδι μου (τὸν ὁρίζω ἀναπληρωτὴν μου). Τὸν ἀφίνω 'ς τὸν τόπο (τὸν φονεύω ἐπὶ τόπου). Ἀφίνω 'ς τὴν πάντα (παραμερίζω). Ἀφίνω τόπο (καταλείπω κενὸν χώρου). Ἀφίνω ὄνομα (καταλείπω φήμην). Σ' ἀφίνω γειά! (φρ. ἀποχαιρετισμοῦ). Ἀφίνω τὴ ἐξοχή - τὸ χωριὸ κττ. (ἀπέρχομαι ἀπὸ τὴν ἐξοχὴ κττ.) Σ' ἀφίνω (ἀπέρχομαι καταλείπων σε). Τ' ἄφῆσα τὸ παιδί μουρὸ - 'ς τὴν κούνια - δυὸ χρονῶ κττ. (ὅταν ἀπεχωρίσθην ἀπ' αὐτὸ ἦτο μωρὸ κττ.) Μ' ἄφῆσε μικρὸ ὁ πατέρας μου (ὅταν ἀπέθανε, ἦμουν μικρός). Τὸν ἀφίνω 'ς τοὺς πέντε δρόμους (παύω ἐνδιαφερόμενος περὶ αὐτοῦ). Ἀφίνει τὴν μὰ κουβέντα καὶ πιάνει τὴν ἄλλη (ἐπὶ τοῦ μὴ τηροῦντος εἰρμόν λόγου). Μᾶς ἄφῆσε χρόνια ἢ ἄφῆσε χρόνια (ἀπέθανε, ἐκ πληρεστέρας φρ. πέθανε ἐκεῖνος καὶ τὰ ὑπόλοιπα χρόνια μᾶς ἄφῆσε ἐμᾶς). Ἀφῆσε τὰ κόκκαλα (ἀπέθανε). Μᾶς ἀφίνουν τὰ χρόνια (παρέρχονται τὰ ἔτη, γηράσκουμε γρήγορα). Τὸν ἄφῆσα 'ς τὸ Θεὸ (δηλ. νὰ τὸν τιμωρήσῃ, ὅταν δὲν θέλωμεν νὰ ἐκδικηθῶμεν ἡμεῖς). Τὸν ἄφῆσα πίσω (προηγῆθην αὐτοῦ ὡς ταχύτερος καὶ μεταφ. ἔγινε ἀνώτερός του). Ἀφίνω τὸ δεῖνα ἀριστερὰ - δεξιὰ (ἀπομακρυνόμενος ἔχω γεωγραφικὸν τι σημεῖον ἀριστερὰ - δεξιὰ). Τοῦ τὸ ἄφῆσα μὲ ἑκατὸ δραχμὲς ἢ γὰ ἑκατὸ δραχμὲς ἢ ἑκατὸ δραχμὲς (ἐν ταῖς ἐμπορικαῖς συναλλαγαῖς ἐπὶ τιμῆς κατωτέρας τῆς ἀρχικῶς ζητηθείσης). Ἀφίνω γὰ ἀργότερα τὴ δουλειὰ - τὸ διάβασμα - τὸ γράψιμο κττ. (ἀναβάλλω) κοιν. Δρόμο παίρνω, δρόμο ἀφίνω (ἐπὶ συνεχοῦς ἀλλαγῆς πορείας). Ἀφίνω καληνύχτα (λέγω καλὴ νύχτα) πολλαχ. Ἀφίνω καὶ φεύω (τρέπομαι εἰς φυγὴν) Κερασ. Τραπ. Χαλδ. Σ' ἀφίνω μὲ τὴν γαλὴ βραδεῖα (σὺ ἀ-

φίνω καλὸ βράδυ) Μπόβ. Ἀφίνω ἢ ἀφίνομε ὑγείαν (φρ. ἀποχαιρετισμοῦ) Κερασ. Χαλδ. Καλῶς ἀφίνω σε (συνών. τῇ προηγούμενῃ) Νικόπ. Μᾶς ἄφῆσε ὑγείες (ἀπέθανε) Πελοπν. (Κορινθ.) Ἐφέκε μας χρόνᾱ ἢ ἀπλῶς ἐφέκε μας (συνών. τῇ προηγούμενῃ) Χαλδ. Ἐφῆκε τον 'ς τὴν κάψιν (τὸν ἐγκατέλειπεν εἰς δυσχερῆ θέσιν) Σύμ. Ἐφῆκεν ἄνω ἀπὸ βδομήντα (ὁ ἀποθανὼν ἦτο πλέον τῶν ἐβδομηντα ἐτῶν) Νάξ. (Βόθρ.) || Ἀσμ.

Ἀφ' σον, κόρη, τὴ μάνα σου καὶ ποίσον ἄλλεν μάναν, ἄφ' σον, κόρη, τὸν κύρι σου καὶ ποίσον ἄλλον κύριν (γαμήλιον) Χαλδ. δ) Παύω νὰ ἐνδιαφερόμαι περὶ τίνος, ἐγκαταλείπω, ἀδιαφορῶ κοιν. καὶ Κυπρ. Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.): Ἀφίνει τὴ γυναῖκα του - τὰ παιδιὰ του - τοὺς γονεῖς του - τὸ σπίτι του καὶ γλεντάει μὲ τοὺς φίλους. Τὸν ἄφῆσε καὶ παιδεύεται. Ἀφίνει τὴ δουλειὰ καὶ τρέχει 'ς τὰ γλέντια. Ἀφίνω τὸν καπνὸ - τὸ κρασί - τὸ πιετό - τὰ χαριὰ κττ. κοιν. Ἀσ' τ' ἐφέκε μας ἐκεῖνος μαῦρα ἡμέρας ζοῦμε (ἀφότου μᾶς ἐγκατέλειπεν ἐκεῖνος δυστυχούμεν) Κοτύωρ. Χαλδ. || Φρ. Ἀσ' τον νὰ βουρλίζεται - νὰ κουρεύεται κττ. ἢ ἄσ' τον κι ἄς βουρλίζεται κττ. (ἐπὶ παντελοῦς ἀδιαφορίας περὶ τίνος). Ἀσ' τον νὰ βγάλῃ τὰ μάτια του - νὰ κάμῃ ὅ,τι θέλει κττ. (συνών. τῇ προηγούμενῃ). Ἀφίνει τὰ συνηθισμένα του (τὰς κακὰς συνηθείας). Ἀσ' ἐκεῖνα ποῦ ξέρεις (δηλ. τὰς κακὰς συνηθείας σου καὶ γενικώτερον τὰς ἑξεις). Κάνεναν δὲν ἀφίνει ὁ Θεὸς (φρ. παρηγορίας πρὸς τοὺς ἀτυχοῦντας). Τὸν ἀφίνει 'ς τὰ κρύα τοῦ λουτροῦ (τὸν ἐγκαταλείπει εἰς τὴν κρίσιμον στιγμὴν). Τ' ἀφίνει σύξυλα καὶ φεύγει ἢ μ' ἀφίνει σύξυλο καὶ φεύγει (ἐπὶ τοῦ τελείως ἀδιαφοροῦντος καὶ ἐγκαταλείποντος). Ἀσ' τα καὶ μὴν τὰ ρωτᾶς ἢ ἀπλῶς ἄσ' τα! (ἐπὶ γεγονότων δυσαρέστων). Ἀμ' θὰ τ' ἀφήσω; ἢ θὰ τ' ἄφῃνα; (ἢ φρ. λεγομένη ὡς ἀπάντησις εἰς ἐρώτησιν περὶ πράξεώς τίνος σημαίνει ἰσχυρὰν κατάφασιν, οἶον: θὰ τὸν δέω; — ἄμ' θὰ τὸν ἀφήσω; τό' φάγες; — ἄμ' θὰ τ' ἄφῃνα; κττ.) κοιν. || Γνωμ. Καινούργια ἀγάπη πιάσε, παλαιὰ μὴν τὴν ἀφίνης κοιν. Ἀφῆσε ἐκεῖνα ποῦ ξέρεις καὶ πιάσ' αὐτὰ ποῦ βρῆκες (πρέπει νὰ συμμορφούμεθα πρὸς τὰς ἐκάστοτε περιστάσεις) Λεξ. Δημητρ. ε) Διαζευγνύομαι κοιν.: Τὴν ἄφῆσε τὴ γυναῖκα του. Τὸν ἄφῆσε τὸν ἄντρα της. Ἡ σημ. καὶ ἀρχ. Πβ. Ἡρόδ. 5, 39. «παραινέοντας τὴν ἔχει γυναῖκα... ταύτην ἀπέντα ἄλλην ἐσαγαγέσθαι». Συνών. χωρίζω. ς) Παραλείπω κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.): Διαβάζει κι ἀφίνει τὰ μισὰ. Σκουπίζει τὸ σπίτι κι ἀφίνει ἓνα δωμάτιο ἀσκοῦπιστο. Δὲν ἄφῆσε καρδιά χωρὶς νὰ τὴν πληγώσῃ. Δὲν ἄφῆσε ἄνθρωπο χωρὶς νὰ τὸν πειράξῃ κοιν. || Φρ. Ἀφίνω ποῦ (ἐκτός, πλὴν τοῦ ὅτι, οἶον: ἀφίνω ποῦ εἶναι καὶ φτωχός, δηλ. ὄχι μόνον κατὶ ἄλλο εἶναι, ἀλλ' εἶναι καὶ φτωχός, ἄσε ποῦ δίνουμε λεπτὰ, ἄσε ποῦ δὲ χορταίνουμε κττ., δηλ. ὄχι μόνον λεπτὰ δίδομεν, ὄχι μόνον δὲν χορταίνουμεν, ἀλλὰ καὶ κατὶ ἄλλο ὑφιστάμεθα). Ἀφῆσε τί (εἶναι ἀφάνταστον τί, οἶον: ἄφῆσε τί εἶδα - τί ἔπαθα! κττ.) κοιν. 2) Βάλλω τι κάπου, τοποθετῶ κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.): Ἀφίνω τὸ βιβλίον ἀπάνω 'ς τὸ γραφεῖο. Ἀφίνω τὸ ποτήρι ἀπάνω 'ς τὸ τραπέζι. Ἀφίνω τὰ ψώνια χάμω κοιν. || Φρ. Ἀφίνω ἀπάνω σου τὴ δουλειὰ - τὴν ὑπόθεσιν κττ. (ἀναθέτω εἰς σὲ τὴν διεξαγωγὴν καὶ ἀπὸ σὲ περιμένω τὴν αἰσίαν ἔκβασιν) σύνθηθ. Ἀφ' κα τὰ χέρια μ' 'ς τ' ἀμπέλ - 'ς τοῦ χουράφ' κττ. (εἰργάσθην ὑπερβολικῶς εἰς αὐτὸ) Στερελλ. (Αἰτωλ.) Ἀφ' κα τὰ χέρια μ' ἀπάν' 'ς τὰ τείχη (εἰργάσθην καθ' ὑπερβολὴν ὡς κτίστης) αὐτόθ. Συνών. βάζω, βάλλω, βάνω. 3) Ἀπολύω, ἐξαπολύω κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Χαλδ. κ.ά.): Τὸ κρασί - τὸ λάδι ἀφίνει κατακάθι. Ἀφίνω τὸ νερό (ἀφίνω αὐτὸ νὰ ρεῖ ἀκωλύτως) κοιν. Ἐφέκεν τὸ

δούλλον (ἐξαπέλυσε τὸν σκύλλον) Χαλδ. || Φρ. Ἀφίνω γέ-
λια - κλάματα - φωνή ἢ φωνές κττ. (γελῶ, κλαίω, φωνάζω).
Τὸν ἄφησε ἢ τὴν ἄφησε (ἐκλάσε) κοιν. Ἀφίνει τὸ γλυκὸ - τὸ
καρυνάκι κττ. (γίνεται ὑδαρέστερον. καρυνάκι=τὸ ἐκ καρύ-
ων γλυκὸ) πολλαχ. Ἀφίνω λόγια (ραδιοσυγῶ, συκοφαντῶ)
Κερασ. 4) Ἐπιτρέπω τινὰ ὑπάρχη κοιν. : Ἀφίνω γένεια
- μαλλιά - μουστάκι. 5) Ἐμπιστεύομαι τινὰ εἰς τὴν φρον-
τίδα τινὸς κοιν. καὶ Καπ. (Συνασσ.) Πόντ. (Κερασ. Κο-
τύωρ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) : Σ' ἀφίνω 'ς τὸ Θεὸ - 'ς τὴν Πανα-
γιά. Ἀφησε τὸ παιδί 'ς τὴν ἀδερφή της - 'ς τὴ μάνα της - σὲ
ξένη γυναῖκα κττ. κοιν. || Ἀσμ.

Ποῦ πάς, ποῦ πάς, νὲ Μάραντε, κ' ἐμέναν τίν' ἀφίνεις ;
— Ἀφίνω σε εἰς τὸ Θεόν, 'ς σοὶ δώδεκα Ἀποστόλους

Τραπ. 6) Καταλείπω τι ἀποθνήσκων, ἐπὶ περιουσίας
κοιν. : Ὁ δαῖνα πέθανε καὶ δὲν ἄφησε τίποτε ἢ ἄφησε μεγάλη
περιουσία. β) Κληροδοτῶ κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Τραπ.
Χαλδ. κ.ά.) : Πέθανε καὶ τοῦ ἄφησε πολλὰ χρήματα - χτήμα-
τα κττ. κοιν. Ἐφέκεν ἕναν χωράφ' 'ς σὸ μαναστήρ' - 'ς σὴν
ἐγκλῆσιαν κττ. Χαλδ. Ὁ γέρος μου πῆε 'ς τὸ καλὸ, δὲν μ' ἄ-
φησε πρᾶμα Κίμωλ. 7) Ἀποτελειώνω Σέριφ. κ.ά. : Ἐ-
κείδ' ὅ' ἀφήκω τὴν κάλτσα Σέριφ. 8) Ἀναμένω, πε-
ριμένω κοιν. : Ἀφησε νὰ δοῦμε τί θὰ γίνη καὶ κατόπι βλέ-
πουμε κοιν. || Γνωμ. Ἀφησε νὰ σὲ δείρουν κι ἀπὲ νὰ κλάψης
(μὴ διαμαρτύρεσαι πρὶν ἀδικηθῆς) Λεξ. Δημητρ. 9)
Χαρίζω κοιν. : Τοῦ ἄφησα τὰ μισὰ ἀπ' ὅ,τι μοῦ χρωστοῦσε.
Τοῦ ἄφησα τοὺς τόκους. Τί μοῦ ἀφίνεις ; (ἐνν. ἀπὸ τὴν ἀξίαν
τοῦ ὑπὸ ἀγορὰν πράγματος) — Σὰς ἀφίνω τόσες δραχμές.
'Η σημ. καὶ μεταγν. Πβ. Κ.Δ. (Ματθ. 18, 32) «πᾶσαν τὴν
ὀφειλὴν ἐκείνην ἀφήκά σοι, ἐπεὶ παρεκάλεσάς με». 10)
'Αποφέρω κοιν. : Ἐχει δουλειὰ ποῦ ἀφίνει μεγάλη κέρδη. Τὸ
πρᾶμα ἀφίνει κέρδος - ζημία.

ἀφιόνι τό, ἀφιόνιν Λυκ. (Λιβύσσ.) ἀφιόνι κοιν.
ἀφιόν' βόρ. ιδιῶμ. ἀφιόν' Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Σάντ.
Τραπ. Χαλδ.) ἀφκίόνιν Κύπρ. ἀφκίόνι Μεγίστ. Χίος
(Καρδάμ.) ἀφκίόν' Θεσσ. Μακεδ. ἀφτσόνι Κάσ. ἀ-
φχιόνιν Κύπρ. ἀφχιόνι Πελοπν. (Μάν.) ἀφχιόν' Β. Εὐβ.
ἀφάμι Ζάκ.

Ἐκ τοῦ Ἀραβοτουρκ. *afyon*, ὃ ἐκ τοῦ μεταγν. Ἑλ-
λην. *δπιον*. Ἰδ. G Meyer Etym. Wört. alb. Spr. 3 καὶ
A Maidhof ἐν Glotta 10, 8.

1) Ὁ ναρκωτικὸς ὁπὸς τοῦ φυτοῦ μήκωνος, τὸ ὅπιον
ἢ μυκῶνιον ἐνθ' ἄν. : Φρ. Δὲν ἔσκασε τ' ἀφιόνι (ἐπὶ καρῶ-
σεως ιδίως ἀπὸ ὕπνου ἢ μέθης) σύνθηθ. Σὰν νὰ ἔχη πιω-
μένο ἀφιόνι (ἐπὶ τοῦ βαθέως κοιμωμένου) Πελοπν. (Ἀρ-
καδ.) Θὰ σὲ κάνω νὰ φάς ἀφιόνι (διὰ νὰ λησμονήσης τὴν
τιμωρίαν) Πελοπν. (Ἀργολ.) Πίν-νει ἀφιόνι (δὲν γνωρίζει
τί κάμνει) Σύμ. Δὲν τρώου 'γὼ ἀφιόν' γιὰ νὰ μὴ γελάης ἰσὺ
'Ηπ. (Ζαγόρ.) Ἀφιόνια βγάψ' ἢ γλῶσσα τ'ον (εἶναι πολὺ θυ-
μωμένος) Μύκ. Ἐγινε ἀφιόνι πὲ τὸ θυμὸ του Θράκ. 2)
Τὸ φυτὸν ἐκ τοῦ ὁποίου λαμβάνεται τὸ ὅπιον, μήκων ὃ
ὑπνοφόρος (*paraver somniferum*) τοῦ γένους τῶν μη-
κῶνων, τῆς τάξεως τῶν μηκωνωδῶν (*paraveraceae*)
ἐνθ' ἄν. [**]

ἀφιονίζω Ἡπ. Κεφαλλ. Μύκ. ἀφιανίζω Πάρ.
ἀφιαμίζω Ζάκ. Μετοχ. ἀφιονισμένος σύνθηθ. ἀφιου-
νόμενος πολλαχ. βορ. ιδιῶμ. ἀφκισιόμενος Χίος (Καρ-
δάμ.) ἀφκισιόμενος Πελοπν. (Λακων. Μάν. κ.ά.) ἀφια-
νισμένος Πάρ. κ.ά.

Ἐκ τοῦ οὐς. ἀφίόνι.

1) Δίδω ναρκωτικόν, ναρκώνω διὰ φαρμάκου Ζάκ.
Κεφαλλ. 2) Μεταφ. ἀποπλανῶ, ἐξαπατῶ Ἡπ. 3)

Ἀμτβ. ὀργίζομαι εἰς βαθμὸν ὑπερβολικόν, ἐξοργίζομαι,
γίνομαι ἔξω φρενῶν Μύκ. Πάρ. : Ἀφιάνισ ἀπὸ τὸ κακό
του Πάρ. Ἐφιόνισενε πάλ', ποιὸς τὸ διάν'! Μύκ. Συνών.
ἀφηνιάζω 3, ἀφορμίζω, φρενιάζω.

Μετοχ. 1) Ναρκωμένος πολλαχ. : Κ' ἰγὼ ἤμ' ἀπου-
σταμέν', σὰν ἀφιουνισμέν' ἔπισα 'ς τοὺν ὕπνου ΚΧατζοπ. Ἀγάπ.
18. 2) Ἀποπλανημένος, ἐξαπατημένος Ἡπ. 3) Ὁ ἀ-
πολέσας τὴν διανοητικὴν του διαύγειαν, ὃ διατελῶν ὑπὸ
τὸ κράτος ἐξωτερικῆς τιнос ἐπηρείας, ἐκ τῆς ὁποίας δὲν
δύναται ν' ἀπαλλαγῇ Ἀθῆν. : Εἶναι ἀφιονισμένος μὲ τὴν
κόρη τῆς πλῆστρας καὶ δὲ θέλει ἐκείνη ποῦ τοῦ λέμ' ἐμεῖς.

4) Ὁ καθ' ὑπερβολὴν ἐξωργισμένος, ὃ διατελῶν ἐκτὸς
ἑαυτοῦ σύνθηθ. : Ἡρθεν ἀφιονισμένος 'ς τὸ σπῖτι. Εἶναι ἀ-
φιονισμένος μαζί μου. Συνών. φουρκισμένος (ἰδ.
φουρκίζω), φρενισμένος (ἰδ. φρενιάζω). 5)
Μανιώδης σύνθηθ. : Κάνει σὰν τὸν ἀφιονισμένο. Εἶναι ἀφιο-
νισμένος ἀπὸ τὸ θυμὸ του.

ἀφιονόσπορος ὃ, πολλαχ.

Ἐκ τῶν οὐς. ἀφίόνι καὶ σπόρος.

Τὸ σπέρμα τοῦ μήκωνος.

ἄφισμα τό, σύνθηθ. ἄφισμαν Πόντ. (Κερασ. Σάντ.)
ἄφισμαν Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀφίνω. Τύπ. ἄφρημα παρὰ Βλάχ.

*Αφεις, ἀπόλυσις, ἐγκατάλειψις.

ἄφκος ὃ, Θράκ. Ἰκαρ. Κεφαλλ. Παξ. Σίφν. κ.ά. ἄ-
φκους Ἡπ. Θράκ. Μακεδ. Σάμ. Σαμοθρ. κ.ά. *φάκος Ἰ-
καρ. ἄφκο τό, Ἡπ. Λευκ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐς. ἀφάκη. Πβ. Κορ. Ἀτ. 4, 40.

Τὸ φυτὸν πίσον τὸ ἡμερον (*pisum sativum*) τῆς τά-
ξεως τῶν ψυχανθῶν (*papilionaceae*). Συνών. μπι-
ζέλι. Πβ. ἀγριοάφκος. [**]

ἀφλεβοτόμητος ἐπίθ. λόγ. κοιν. ἀφλοοτόμητος
Κύπρ. ἀφλοοτόμιστος Νάξ.

Ἐκ τοῦ λογίου φλεβοτομῶ.

Ὁ μὴ φλεβοτομηθεὶς, ὃ μὴ ὑποστὰς ἀφαίμαξιν.

ἀφλίζω Ἡπ.

Ἀγνώστου ἐτύμου.

Ἐν τῇ συνθηματικῇ γλώσσῃ τῶν ραπτῶν, ἀκούω.

ἄφλισμα τό, Ἡπ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀφλίζω.

*Ακουσμα, ἀκοή.

ἀφλόγιστος ἐπίθ. λόγ. κοιν. ἀφλόγ'στους βόρ. ιδιῶμ.
Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *φλογιστός < φλο-
γίζω.

1) Ὁ μὴ ἔχων φλόγωσιν, ὃ μὴ φλογισμένος, ἐπὶ τοῦ
δέρματος. 2) Ὁ μὴ ἔχων πυρετόν. Συνών. ἀπύρετος.

ἀφλόμωτος ἐπίθ. πολλαχ. ἀβλόμωτος Κύπρ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *φλομωτός < φλο-
μῶνω.

1) Ὁ μὴ ναρκωθεὶς διὰ τοῦ φυτοῦ φλόμου, ἐπὶ ἰχθύων
πολλαχ. : Τ' ἀδ-δέλμα 'ἐν πιάν-νονται ἀβλόμωτα Κύπρ. 2)
Ὁ μὴ δυνάμενος ν' ἀλιενθῇ διὰ φλόμου Λεξ. Δημητρ. :
Τὰ μεγάλα ψάρια εἶναι ἀφλόμωτα.

ἀφλωροκάπνιστος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀφλουροκάπνι-
στους Μακεδ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *φλωροκαπνι-
στός < φλωροκαπνίζω.

Ὁ μὴ ἐπιχρυσωθείς. Συνών. ἀχρύσωτος, ἀντίθ.
μαλαματοκαπνισμένος (ἰδ. μαλαματοκαπνίζω).

